Ч. 19. Чернівцї, середа дня 24. січня (5. лютого) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ:
щодня кромі недїль і руских сьвят.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

Дїяльність „Просьвіти“.

На зборах товариства „Просьвіти“, що відбули ся 31-го м. м. у Львові при участи яких 300 членів, до справозданя з дїяльности товариства подав інтересні замітки директор канцеляриї др. Кость Левицкий. З тими замітками хочемо коротенько познакомити читателїв.

Дїяльність видїлу розширила ся в двох остатних роках через заложеня часописи „Читальня“ адміністрацию власного дому і більший рух читалень. До піднесеня видавництв товариства причинила ся фундация Стефана Дубравского, з котрої першу премію дано Андріеви Чайковскому за оповіданє „Образ гонору“, а другу премію В. Федоровичеви за написанє популярної ветеринариї. Видано також вибрані поезиї Шевченка для люду, а Календар Просьвіти розійшов ся торік в 6.500 примірників. До друку готовлять ся книжки: Про пасїку і спілки господарскі — а вже готова карта Руси, що богато коштувала товариство.

Загальне число членів товариства виносить 4000. Притім замітна річ, що незаможні члени „Просьвіти“, нераз убогі зарібники, старали ся найправильнїйше сплачувати свої складки, нераз частинами вплачувути тих сто крейцарів вкладки. Др. К. Левіцкий підніс на тім місци патріотичну дїяльність декотрих сьвященників, котрі приєднали Просьвіті по кількадесять членів і пригадав притім, що подібне до Просьвіти товариство: Матиця хорватска в Загребі має понад 12.000 членів, а товариство сьв. Могорія в Целовци понад 70.000 членів. Коли у нас так буде? А повинно так бути, бо се лиш від нас залежить.

Читальнї Просьвіти розвивають ся взагалї добре і сьвідомість народна піднимає ся у селян. Читальнї, що мають також крамницї, шпихлїрі і каси позичкові, мають запевнену будучність, бо викликали поміж громадянами інтерес господарний. Н. пр. читальня Просьвіти в Микулинцях має касу позичкову з річним оборотом около 10.000 зр. Громада Сосниця заложила три крамницї, Путятинцї крамницю і касу позичкову з оборотом понад 16.000 зр. і т. д. Для робітників у Львові рішено заложити читальню Просьвіти. Внесено петицию до сойму краєвого о признанє значнїйшої суми на удїлюванє безпроцентових позичок з фонду краєвого крамницям і касам позичковим, заложеним заходам Просьвіти.

Першим ворогом читалень є темнота; скоро читальня повстане, зараз і вороги являють ся. Відтак читальнї не мають своїх хат і тому не можуть розвивати ся. Старають ся містити ся в домах громадских, в чім не повинні находити перешкід.

Філїї Просьвіти розвивали ся слабо. Товариство думає, що взявши на себе видатки філїй причинить ся до їх розвою. До розбудженя руху можуть дуже причинити ся господарскі віча Просьвіти, такі, як одно було в Перемишли. На тім вічу (за радою п. О. Барвінського на остатних загальних зборах) була мова про заложенє окремої рускої институциї кредитової. Справа та ще не дозріла.

Вкінци діждала ся Просьвіта свого власного дому за 130.000 зр. Заплачено около 30.000 зр., а 100.000 зр. есть довгу. Але се не так страшно, коли зважить ся, що 70.000 довгу в банку краєвім сплачує сама реальність чиншами — так само і решта довгу. Очивидно дім ще довгий час не буде давати видїлови гроша на видавництво і т. п. Видїл мусить так як доси обходити ся членьскими вкладками, продажю книжок і т. п.

До справозданя К. Левіцкого висказав п. Петришин своє вдоволенє, що видїл Просьвіти перший раз щиро напятнував за малу дїяльність філїй і читалень Просьвіти. Між ворогів читалень

---

3) **КЛОПОТИ САВЧИХИ.**

Оповіданє з маломіского житя.

Написав
ОСИП МАКОВЕЙ.

(Дальше.)

— А я — каже — і шинок професорам не носила і на вино їх не просила, так як Улан, а от сьвідоцтво добре.

— Так уже Бог дав — каже стара Стороньска. — Або я за своїм носила? І сама не знаю, як він тї школи скінчив.

— Коби то менї Бог таке дав! — зітхає важко Дутчиха.

— Посилайте і ви! — радить коротко старий Стороньский, що читає якусь книжку від сина тай не рад тому, що єму перебивають. Тілько тої вільної хвилї, що в недїлю, тай то перебивають.

— Та я би тото страх як хотїла, коли нема за що! — відповідає мати Андруся.

А „пан“ Микола Стороньский слухає того тай думає.

— Може би Андруся до бурси приймили? — каже. — Сьвідоцтво має добре.

Лице Дутчихи прояснює ся, як сонце. Она присїдає ся близше до Миколи і давай єго випитувати, як то з тою бурсою, чи би єина цїлком даром приймили, чи треба доплачувати — все випитала ся до чиста, бо розумна була жінка і знала, як і що. Стало на тім, що Микола Стороньский має написати просьбу до заряду бурси о приняте Андруся Дутки коли можна за дармо, а як нї, то за малою доплатою.

— Ви у Львові маєте знайомих панів, то вже якось зробите! правда, пане професор?

А „пан професор“ на то: „буду старати ся“ — каже. І Дутчиці поки-що більше нїчого не треба; она така щаслива і рада, як би єї хто на сто коний посадив. А що єї найбільше тїшить, то се, що буде могла сестрі Касюни похвалити ся і своїм Андрусем; не лиш єї Михась піде до „лацїньских“ шкіл, але й Андрусь. Адрусеве сьвідоцтво добре, не таке, як Михасеве, єго приймуть до бурси а там уже — Боже поможи! — якось то буде.

І коли она о тім думала, вертаючись до дому, їй конче хотїло ся вступити до сестри Савчихи і сказати їй все а все. Але нї! Она, як розумна жінка, не вступила, бо мала в тім свій рахунок. Ще Савчиха пішла би до Стороньского і казала би подати і свого Михася до бурси, а то могло би вийти їй на зле, бо скорше приймуть сина, коли хлопцїв зголосить ся до бурси меньше.

Вечером ще поговорила о тім зі своїм чоловіком — той сказав, що сам мав таку думку — і обі сестри, Савчиха і Дутчиха, в оту ніч з недїлї на понедїлок думали довго про своїх синів, поки не заснули.

І не було би з того всего вийшло нїяке лихо, як би була Савчиха не довідала ся зараз на другий день від тїтки Стороньскої на містї, що й Христина хоче посилати сина до Львова та що Микола обіцяв навіть подати єї Андруся до бурси. Не знати, від чого зробило ся їй дуже гірко і хоч як їй було неваручно покидати роботу дома, пішла таки вечером на хвилю до своїх родичів, старенькних поважаних міщан Чупских, що поженивши трьох синів і повидававши чотири доньки замуж доживали віку ще при двох синах нежонатих. Лихо надало, що там в ту саму пору були в гостях: Микола Стороньский і — Дутчиха... Прийшла видко за тим самим, що й Савчиха.

Сїла собі Савчиха коло печи і слухає, о чім мова. Дутчиха змовкла також, розмавляють тілько старі Чупскі про своїх внуків, Михася і Андруся, випитують ся, а їм відповідає або поясняє справу Стороньский. За бурсу мови ще нема. Слухає-слухає Савчиха і бере єї злість.

— А з бурсою що? — каже нараз, обертаючись до Стороньского. — Хиба я не знаю, що ви Андруся хочете до бурси за дармо дати, а мого Михася не хочете? А що то, чи мій син гірший, як Христинин? Або чи я гірша вам сестра, як Христина, що ви єї сторону тримаєте?

Стороньский здивував ся дуже; вже збирав ся відповісти те випередила єго Христина Дутчиха.

— Що-ж ти кажеш, Касюню? Та чиюж він сторону тримає? Знає, що я бідна, тай хоче помогти менї і Андрусеви.

— Або я богачка? — обурила ся Савчиха. — Найшли богачку! більшої не видїли...

— Але-ж, Касюню; адже то всї видять,

зачислив п. Петришин і власти шкільні та просив виділ, аби злагодив пропамятне письмо до властий шкільних з представленем хосенної діяльности читалень. Внесене то принято.

Доктор М. Коцюба зі Станіслава промавляв за тим, щоби при Просьвіті оснувати бібліотеку господарску і щоби в видаваню книжочок видно було добре обдуманий з гори плян. Дальше підніс, що філії мають за мало засобів грошевих і тому не мають чим покриватн своїх видатків, а вкінци промовив за потребою уряджуваня віч по селах з практичними демонстранциями і лекциями, особливо таких, де (як коло Станіславова) веде ся годівля ліпшої худоби.

Др. Евг. Олесницкий висказав насамперед від стрийскої філії бажанє зміни §. 40. статута Просьвіти в тім напрямі, щоби 15 процент від всіх вкладок членів в окрузі філії впливали до кас філіяльних без огляду на то, чи члени вкладки свої складають в центральній касі, чи у філіяльній. Дальше поясняв причину малого числа читалень і невеликої їх діяльности. Брак людий ініциятиви по селах — отсе головна причина, бо де є такі люди, то і в найгіршім селі видно роботу. При такім стані річий філії не можуть богато вчинити. Також підніс бесідник з огляду на випадки непринятя декого в члени, щоби виділ при приниманю членів мав на увазі лише дотичний параґраф, а не взгляди партийні. — Збори одобрили се баданє.

О. Н. Бачиньский порушив справу крамниць і кас позичкових, котрі то інституції заводить ся по селах не на один лад (крамниці одні при читальнях, другі на власну руку. а каси позичкові ведуть ся різно), отже головний виділ повинен ввести тут один лад. Контакт виділу з провінциєю есть конче потрібний, особливо в справах економічних, длятого виділ повинен кілька раз що року склнкувати фахових людий в тих справах на наради. — Внесене се, підперте ще кількома бесідниками, принято.

Буковиньский краєвий сойм.

(6-те засідане з дня 5-го лютого 1896 р.)

По перечитаню петиций мотивував пос. Тиміньский так своє внесене в справі заснованя гончарскої школи з рускою викладовою мовою у вижницкім повіті:

Наш край хліборобский, особливо північна часть. Ми не маєм індустриї, жадних фабрик. Але в полудневій части все таки є трачки, що приносять пожиток. В північній части і того нема. А прецінь великий вплив має промисл на економічний бит народу. От в Пядиківцях була парова трачка, де собі люди богато заробляли, тепер згоріла трачка і видно вже нужду, бо брак зарібку. Нема у нас підприємчивости. Хотіли заложити цукровню, але то не вдало ся. Отже треба особливо домашний промисл підперти і піднести, се обовязок правительства і краю: они повинні і нові промисли покликати до житя. А таким промислом є керамика (гончарство).

Сей промисл дуже старий; тепер в Галичині дуже гончарство піднесло ся. Так в Городку, Дрогобичи, в Войнилові і т. д., а найкрасше в Косові. Перше гончарі дбали лиш про потреби околиці, але тепер постарали ся о піднесенє сего промислу, заложили школу в Коломиї і гончарскі роботи вже становлять вивозовий товар Галичини. І у нас треба-б взяти ся до того. В Косові є около 20 гончарів, там є добра для гончарів глина і пісок. І Вижниця або якась місцевість вижницкого повіту така сама як Косівщина — там був би сирий материял подостатком. Не школа штучного гончарства, але поєдинча школа могла-б наш промисл розбудити.

Тота школа ввела-б в житє нову галузь промислову на Буковині. Кошти не великі, найбільше 2000 зр. річно треба-б на утримане школи. Держава повинна сей кошт понести, а і край повинен допомочи. Лиш промисл може піднести добробит краю; сполучім ся, аби от ту школу завести, а буде нам край вдячний. Внесенє приділено адміністрацийній комісиї.

Принято до відомости справоздане фінансової комісиї про закінченє рахунків з фондів, якими завідує виділ краєвий за 1894 р.; принято до відомости справоздане фінансової комісиї з закінченя рахунків з паньщизняного фонду за 1894 р., котрий кінчить ся надвишкою 21.501 зр. 29 кр. Принято до відомости буджет фонду пенсийного для учителів на 1896 р.; доходи виносять 17.630 зр., а видатки 16.610 зр. (а то пенсий для учителів 7.694 зр., для вдовиць по учителях 4.728 зр., додатки на вихованя сиріт по учителях 788 зр., запомоги 400 зр., відправи 1000 зр., і 200 зр. на евентуальні потреби), значить остає ся надвишка в сумі 1.020 зр.

Рішено системізувати посади концептового ад'юнкта і третього служащого. Рішено не побільшати персоналу лікарів при краєвім шпитали в Чернівцях, а за те обом лікарам-секундарям др. Филиповичеви і др. Ончулови надати титул „ordinarius" і побільшити їх платню на 900 зр. річно і дати пятилітний додаток в сумі 100 зр.

Рішено вибудувати в 1897 і 1898 рр. міст над Прутом коло Люді-горечи, черновецкого повіта, і засновати для бідних учеників фахової школи виробів з дерева в Кімполюнзі шість стипендий по 50 зр. на пять літ.

Пос. др. Смаль-Стоцкий поставив резолюцию, щоби літа службы народних учителів знижено з 40 на 35. Резолюцию принято.

Вкінци полагоджено кілька петиций.

З галицкого сойму.

На 22-ім засіданю з 4-го лютого с. р. по перечитаню петиций підвисшено виділови краєвому субвенцию на будову дороги Косів-Ясенів о 10%; рішено резолюцию з зазивом до правительства, щоби не підвисшало податку від спірітусу, бо то було би нерівномірним обтяженем краю.

Шкільна комісия, здаючи справу з внесеня пос. Роттера в справі реорґанізациї середних шкіл, поставила внесенє, щоби сойм над ним перейшов до порядку дневного. Над тою справою розвязала ся широка дебата. Пос. Щепановский переслідчений, що теперішна система вихованя молодіжи не відповідає потребам суспільности і тому згадкає ся бесідник з жаданем пос. Роттера, щоби скликати в сій справі анкету. Ректор краківского университету др. Смолька боронив внесене комісиї. По пос. Средняјскім говорив ґр. Пініньский против виводів пос. Щепановского і хоч бесідник є за реформою середних шкіл на підставі теперішного їх устрою, годить ся на внесене комісиї. Пос. Роттер боронив своє внесене, а пос. ґр. Тарновский висказав ся против него, бо треба ждати, поки недавно запровадженa реформа плянів науки принесе бажані плоди. Пос. Крамарчик заявив ся за внесенем пос. Роттера, а пос. ґр. Войтіх

що мій на тих трісках не заробить, і сама ти знаєш, що зі столярства гроший не зложити.

— А єї син добре сьвідоцтво має, а єї сина до бурси, а їй тото а їй сесе — говорила обиджена Савчиха — а я богачка невидана, а мій Михась і зле вчить ся і за дармо его до бурси не приймуть, тілько аби я платила... А в мене є инші дрібні діти...

— А хиба в мене нема? — вже гнівно спитала Христина. — В тебе четверо, а в мене пятеро!

— А твій чоловік заробить, а мій пє; не до дому, а з дому виносить...— падькала ся Савчиха.

— То най не пє! -- сказав твердо старий Чупский.

— Най по шинках не ходить! — додала Дутчиха.

Аж тут Савчиху заболіло серце за чоловіка; она вірвала ся і крикнула:

— А вам що до того? Як пє, то-ж свої гроші! А вам заєї! Що мені випоминаєте?

Тут вмішала ся до суперечки мати Савчихи: — Касюню, що тобі Бог дав? Чо ти сердиш ся? Піде Андрусь до Львова, то най з Богом іде. І Михась піде, і Андрусь піде — Боже їм поможи...

— Аби-сте знали, що піде! — потвердила Савчиха. — Дам Михася до школи, заплачу, а твого до бурси хто знає чи приймуть...

А в Дутчихи знов заболіло серце за сина; сама думка, що можуть єї сина не приймити до бурси, запекла єї і она гірко заплакала. притуливши запаску до очий.

— Та де мені з богачками міряти ся?! — приповідала она крізь сльози. — Зросла дитина в недостатку тай мусить гинути в біді. А людскі діти панами будуть...

Тай таке наговорила, що не знати, що на то й казати. Хотів їх усіх помирити Стороньский, не вдало ся; ні за що ні про що сестри посварили ся. Аж коли Микола сказав, що подасть і Михася до бурси. настав троха мир у хаті.

Як він то сказав, старому Чупскому прийшла нараз до голови дуже розумна думка, яку тілько досьвідна, стара голова могла видумати. Сказав він таке, що у Львові жиє преці его братаниці сестра за кондуктором від „трамбалю". Всі єї знають. І жінка добра і чоловік єї добрий. Отож, як би до неї дати Михася на станцию і довозити єму їсти та все, що потрібне, то хлопець мав би опіку ліпшу, як в бурсї. Все то бурса як касарня, а Михась хлопець слабовитий, потребує опіки дома. В бурсї дають їсти три рави, а він би нераз хотів і четвертий раз вкусити, а не було би що. Звичайна річ, як за дармо.

Сї слова старого Чупского переконали Савчиху відразу; їй було жаль сина і така будучина, яка після слів єї батька ждала Михася в бурсї налякала єї. Справді, Михась потребує опіки; піде з дому, де так єму добре діяло ся, і в бурсї готов змарніти. Яка-ж користь з цілої школи, як би хлопець, з котрим так тяжко набідила ся, знов — не дай Боже -- захорував?

— А може би й я так зробила? — спитала ся Дутчиха, котрій нараз здало ся, що нема чого за бурсою тужити. Лучше дитині дещо посилати та най би голоду не знало.

— Почекайте лиш! — вмішав ся тепер в бесїду Стороньский, рад, що розмова на таке зійшла. -- Ще пять неділь часу; маєте час надумати ся.

— Я свого до бурси не дам! — рішила зараз Савчиха. — Шкода дитини...

— Добре й так! — говорив Стороньский, втихомирюючи розбурхані уми. — Побачимо, якось то буде. Аби тілько хлопці екзамен поздавали; от най тепер учать ся троха...

І так помалу-помалу настала добра злагода в хаті; але вже Савчиха до сестри Дутчихи серця не мала і чула ся ображеною, хоч не знала чим. Так само й Дутчиха скоса дивила ся на сестру..

III.

Отут би я вам, люди добрі, хотів щось сказати і не знаю, звідки почати, бо мені стидно. А сказати мушу, хочби не знати що, бо як тото і Савчиха і Савка і єї син Михась дуже шанували, дуже коло того ходили, то й мені не можна его оминути. Ще як би тото була корова або кінь або вівця, то нічого би мені і встидати ся, а то вам, знаєте, був —

Дідушицкий остерігав перед скасованем науки грецкої мови. По промові пос. Щепановского, котрий боронив своє внесенє в справі скликаня анкети, перервано засіданє.

Слідуюче засіданє сегодня, для 5-го лютого. На порядку дневнім стоїть дальша дебата шкільна і розправа буджетова.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 5. лютого 1896. р.

Іменованя. Нотарем в Лютовисках іменовано Юліяна Карабиньского. — Інспектор будівництва в Кракові Іван Зубрицкий іменований приватним доцентом політехніки у Львові.

Відзначенє. Управитель уряду ґрунтових книжок в Бродах Діонізий Борисикевич одержав з нагоди свого переходу на пенсию золотий хрест заслуги.

Чесне, книжки і мундури в середних школах галицких. Руский посол Заячківский поставив в галицкім соймі внесенє, щоби: 1) належитість за чесне знижено до половини, 2) щоби книжок не змінювано так часто і 3) щоби умундурованє молодіжи в середних школах не було примусовим. Отже шкільна комісия рішила відкинути сї внесеня, з таких причин: Вправді міністерство рішило розпорядженєм з 1886 р. підвисшенє чесного на 20 зр. за один піврік, але полишило на дальше приписи що-до увільненя від него пильних і бідних учеників. До увільненя суть жаданя дуже мірні: сьвідоцтво убожества і шкільне сьвідоцтво з минувшого півроку зі степенем 1-ої кляси та добрими обичаями. На підставі так легких условій до увільненя було в 1894/95 р. на 13.089 клясифікованих учеників увільнених цілковито 8.098 учеників, значить 61.87°/₀, напів увільнених 15, т. є 0·11°/₀, а неувільнених тілько 4.976 учеників, т. є 38·02°/₀. До сих послідних не належать самі бідні, а у великій мірі засібнійші ученики, або такі, котрих мала пильність не заслугує на увзгляднене їх прикрого материяльного положеня. Обовязок подавати молодіжи безплатну науку сягає лише так далеко, як примус науки. Коли-ж ученик, котрий до науки в середних школах не є обовязаний, анї своєю біднотою анї пильностию не заслугує на увільненє від чесного, то жаданє чесного цілком оправдане. Навіть ученикам першої кляси середних шкіл подано від 1890 р. можність увільненя від чесного, коли ученик лише в першім півроці відповість вимогам для того увільненя. З уваги на так легкі вимоги для увільненя від чесного, мусить більше чесне статись для бідних учеників лише одною причиною більше для пильности. — Що-до частого змінюваня книжок в середних школах, то кр. рада шкільна свої дотичні праці майже скінчила, отже від тепер будуть книжки змінювати ся хиба задля поступу науки. — Мундури запроваджено по дворазових резолюциях сойму, ухвалах товариства учителїв і конференциях директорів. Щоби улекшити бідним ученикам справленє мундурів, котре аж сего року стає ся примусовим, заложено фонди, при деяких школах досить значні. Зрештою мундури досить дешеві для молодших 24 зр., а для старших 32 зр. Біднійші ученики купували вправді доси убраня зношені, але се зможе за кілька літ стати ся також з новими мундурами. Вкінци зискає молодїж через умундурованє в загальнім вихованю, бо примушена до поправного захованя; заразом устає болїсна нераз конкуренция з заможнійшими теваришами що-до внїшного вигляду, а виробить ся теплїйший дух товариский і певна спільність і братерство, котра тепер вже зачала уставати.

Для шкільної молодіжи. Як минувших років, так і сего року вижницкий комітет, складаючий ся з пана старости Табори, п. аптикара Лувіша і о. пароха Семанюка і їх всп. пань, постарав ся для бідної шкільної молодіжи о подарунки і для багняньских бідних школярів подарував теплу зимову одежу в вартости 50 зр. Управитель школи уважає за свій милий обовязок тим впв. Добродіям, щирим приятелям молодїжи, зложити в імени дітий і їх родичів сердечну подяку. *Багна* дня 1-го лютого 1896. *Василь Завадюк* управитель школи.

Тов. „Січ“ у Відни устроїло сегодня 5-го с. м. у великій сали віденьскої ресурси в честь памяти Михайла Драгоманова музикально-декляматорский вечер.

Судиї і адвокати. З нагоди введеня нової цивільної процедури в житє грозить недостача судиїв і тому розпочала адвокатска палата у Відни важну акцию. Розходить ся о се, щоби бракуючих суддів заступити адвокатами і щоби взагалї адвокатам можна буле так як на Угорщинї переступати з адвокатского заведеня до судейского. Виділ адвокатскої палати у Відни рішив подати в сїй справі просьбу до міністерства судівництва, але передовсім попросив угорске міністерство судівництва о повідомленє, кілько адвокатів і в якій ранзї іменовано на Угорщинї судиями, щоби сей статистичний материял предложити опісля австрийскому міністерству судівництва. Угорске міністерство прислало вже статистичні дані, а з них виходить, що на Угорщинї ставали і стають адвокати не лише судиями, але також судовими прокураторами; число так обсаджених місць виносить 237. Сими днями передасть ся петицию австрийскому міністрови судівництва Ґляйспахови.

Оподаткованє нежонатих. Сими днями появило ся в сербскій скупштинї веселе внесенє посла Обридовича і 24 товаришів. Після того внесеня кождий мужчина, що має 30 літ а не женить ся, мусів би оплачувати податок два рази так високий, як тоді, коли би був жонатий. Обовязок женячки устає аж по окінченю 56 літ. Цілком вільні від податку суть лише сліпі, куляві, хорі і иньші особи нездалі до женячки. Вдівцї користали би з 5 літ податкової свободи, аби в друге оженити ся, але по тім часї мусїли би і они платити подвійні податки. Внескодавці виходять з того заложеня, що обовязком законодавства єсть обмежити безженність а особливо число бідних дівчат, з котрими для недостачі посагу нїхто не хоче женити ся. Внесенє мотивоване поважно, однако викликало в Сербії загальну веселість.

Два страшні убійства лучили ся сими днями; одно в Микулинцях, друге в Калинівщинї коло Чорткова. В Микулинцях убито в ночи на 2-го с. м. шинкарку Естеру Штрайґову, що мешкала сама одна в ринку місточка і уходила за богачку. А в Калинівщинї в ночи на 31-го січня 30-лїтному Айзикови Шуцманови підрізано горло, а єго 25-лїтній жінцї і двом дочкам в віцї 3 і 8 літ розбито голови, а відтак запалено хату. Убійників доси не викрито нї ту нї там.

Змова складачів у Львові тревало дальше. Властителї друкарень і меньше вперті складачі старають ся довести до порозуміня, але їх тероризують иньші товариші і хочуть так довго страйкувати, поки властителї друкарень не згодять ся на їх жаданя. Тим крикунам тепер навіть досить вигідно: яко гірші складачі діставали тижнево 4—5 зр., а тепер дістають з фондів, зібраних на змову по 6 зр.; за те знов ліпші складачі, що діставали тижнево по 15 і 20 зр., тепер дістають так само лише по 6 зр. Задля змови мусить виділ краєвий друкувати свої справозданя в Кракові; урядову Gaz-t-у Lwowsk-у складають вояки, котрі з заводу суть складачами, а иньші ґазети складають самі властителї друкарень і їх ученики. Як тепер річи стоять, може змова тревати навіть цїлий тиждень.

Нещастна пригода лучила ся дня 3-го лютого на двірци зелїзницї черновецкої у Львові. При пересуваню ваґонів дістав ся оден з зелїзничої служби під колеса машини і погиб на місци. Нещастний полишив двоє дїтий, вже й так сиріт, бо матїр стратили они вже давнїйше.

Померли о. Іоан Соневицкий, гр. кат. парох в Соколові, теребовельского деканату, в 74-ім році житя, а 48-ім сьвященьства; — в Станїславові адвокат др. Щасний Буцїч-Диван в 40 ім році житя.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

—o—

з дня 5. лютого 1896 р.

Софія. В манїфестї до народу заявляє болгарский князь, що він, позаяк не найшов там, де надїяв ся, зрозуміня потреб Болгариї і всї єго стараня, щоби усунути перешкоди для перехрещеня сина на православіє, не увінчали ся успіхом, — рішив ся з власної ініциятиви усунути всї перешкоди і зложити на престолї вітчини найбільшу і найтяжшу жертву. Торжественне перехрещенє наступить дня 14-го лютого. По відчитаню манїфесту в собранію тревали радісні оклики кілька мінут; між народом панує велика радість.

Будапешт. Міністер заграничних справ Ґолуховский зложив угорскому президентови міністрів Банфіому вчера одногодинну візиту; в полудне зійшов ся міністер заграничних справ з угорскими міністрами для продовженя переговорів в справі угоди торговельної і тарифової. Сегодня дальші переговори.

даруйте за слово — веприк, як корова. Може й не такий завбільшки, як корова, але що зросту такого, як добра ялівка, то бим присяг. Тілько що грубший, як ялівка; такий уже грубий собі, що ноги єго щезли зовсїм в череві, і він бідолаха нї в кут нї в двері, анї єму рушити ся, як треба, анї навіть до цебрика підійти. Там часом ступить, нещасний, кілька кроків по хлїві, засапає ся тай приляже на соломі спочивати.

Де єго такого Савка придибав, то не знати; був собі зразу худий, тілько ребра виставали. Привіз єго звідкись Савка і каже Михасеви: „Тото для тебе, аби-сь єго пильнував. Потім собі чи продаш чи заріжеш і справиш собі убранє.“ А Михась — звичайно, як різницка дитина — дуже собі вподобав того веприка, зараз єго назвав Зіркатим, бо мав чорну зірку на чолї, а сам був білий, тай як став єго разом з мамою пильнувати, годувати то мукою, то ґрисом, то чим там мали, вигодували до пів року Зіркатого так, що єму не то ребра а й ноги щезли під солониною, так, що тілько ратиції було видко.

Зіркатий знав так свого добродія Михася, що все радістно рохкав, коли той прийшов до хлїва. Тяжко було єму цїлому піднимати ся з соломи, але він що сили мав, так піднимав голову і протягав рило за листєм капусти чи за бураком в руках Михася. Вибагливий зробив ся дуже; чого будь не їв; бараболї і не рушив. Отож і подасть єму Михась бурак чи що там, а Зіркатий тілько рохне раз і другий, нїби дякує. Звичайно, нїма твар, не знає инакше дякувати. То Михась за таке пошкробає Зіркатою по щетинї, а він тілько сопе, так єму любо та мило. Дивлять ся на то иньші безроги в хлїві і дуже їх зависть бере, чому то їм не так добре. Прибігнуть до Михася, хочуть єму вихопити в руки бурак чи капусту, а він їх чоботом та в рило так і заїде, що ті аж не знають, де собі місця шукати. Копне, кажу вам, других в рило, а потім добуде з кишенї яблоко і сам хоч який лакомий на яблока — звичайно: хлопець! — возьме, перекроїть, половину собі возьме, а половину Зіркатому в сам писок запхає і той собі, серденга, гризе помаленьки та тілько моргає дрібненькими оченятами ласкаво на Михася. Воно то нїби і нїма твар, а свого таки знає.

(Дальше буде).

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 3-го лютого 1896.

	Львів.		Чернівцї	
Пшениця . .	від 7.20	до 7.40	від 7.50	до 7.60
Жито	„ 6.—	„ 6.40	„ 6.20	„ 6.30
Ячмінь . . .	„ 5.—	„ 6.	„ 5.50	„ 5.75
Овес	„ 5.20	„ 5.40	„ 5.05	„ 5.15
Ріпак	„ 8.25	„ 8.75	„ 8.75	„ 9.—
Горох	„ 5.—	„ 8.—	„ 5.—	„ 6.—
Вика	„ 4.75	„ 5.—	„ .—	„ .—
Льнянка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Біб	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Бобик . . .	„ 4.75	„ 5.—	„ .—	„ .—
Конюшина черв.	„ 30.—	„ 40.—	„ .—	„ .—
Конюшина біла	„ 40.—	„ 55.—	„ 27.—	„ 31.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 38.—	„ .—	„ —.—
Кмин	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Аниж	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кукуруза . .	„ 5:20	„ 5.50	„ 5.—	„ 5.10

Хміль 30.— до 50.— злр. за кільо у Львов і оковита за 10.000 лїтрів 14.--15.—.

ПРАВДА,

вістник полїтики, науки і письменства

виходити ме

З НОВИМ РОКОМ 1896

— раз в тиждень кождої пятницї —

в обємі одного аркуша.

Цїна в Австрії річно: 4 р., піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. за границею (задля значних коштів пересилки) річно 8 рубл., піврічно 4 рубл.

ЛЇТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернївцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всї 9 разом за 9 злр.

— З пересилкою почтовою **9 зр. 30 кр.** —

ВИДАНЯ ВАСИЛЯ ЛУКИЧА.

I. ЛЇТЕРАТУРНІ ЗБІРНИКИ:

1. **Ватра.** — В Стрию, 1887 р. 215 стор. в 8⁰. Цїна 1 злр.
2. **Квітка.** — У Львові, 1890 р. 128 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
3. **Рідний зільник.** — У Львові 1891 р. 136 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
4. **Левада.** — У Львові, 1892 р. 103 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.
5. **Рідна стріха.** -- У Львові, 1894 р. 120 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.

II. ЗБОРОВІ ТВОРИ:

6. **Твори Василя Чайченка.** — (Оповідання) — У Львові, 1892 р. 207 стор. в мал. 8⁰. Цїна 80 кр.
7. **Твори Василя Чайченка** Том II. (Соняшний промінь). — У Львові, 1892 р. 174 стор. мал. 8⁰. Цїна 60 кр.
8. **Твори Василя Чайченка.** Том III. (На розпуттї) — У Львові, 1892 р. 210 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

III ПОВІСТИ, РОМАНИ, ХРОНЇКИ І ОПОВІДАНЯ.

10. **Навіжена,** пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1891 р. 84 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
11. **Поміж ворогами,** пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1893 р. 180 стор. мал. 8⁰. Цїна 40 кр.
12. **За громаду,** хрон. К. Т. Подоленка — У Львові, 1892 р. 94 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
13. **Художник,** пов. Т. Шевченка переклад Ол. Кониського. — У Львові, 1894 р. 101 стор. мал. 8⁰.
14. **Між народ,** пов. М. Школиченка. — У Львові 1894 р. 92 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
15. **Хо,** казка Михайла Коцюбинського — У Львові, 1894 р. 34 стор. 8⁰.
16. **Облога Буши,** пов. Мих. Старицкого. — У Львові, 1894 р. (кінчить ся друковати).
17. **Грішники,** роман хронїка Олек. Кониського. — У Львові, 1895 р. 192 стор. мал. 8⁰. Цїна 50 кр.
18. **Пани й люди,** повість Володимира Левенка. — У Львові, 1893 р. 168 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

IV. ДРАМИ.

19. **Лимерівна,** в 5 діях Панаса Мирного — У Львові, 1892 р. 67 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
20. **Титарівна,** в 5 діях Марка Кропивницкого. — У Львові, 1892 р. 63 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
21. **В темряві.** в 5 діях Мих. Старицкого — У Львові, 1893 р. 91 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.

V. ПІДРУЧНИКИ І ТВОРИ ЛЇТЕРАТУРНО-НАУКОВІ.

22. **Руский правотар домовий.** Том. I. [Закон цивільний]. — У Львові. 1885 р. XVI і 432 стор. вел. 8⁰. Цїна 2 злр. 50 кр.
23. **Угорска Русь,** еї розвій і теперішний стан. — у Львові, 1887 р. 30 стор. вел. 8⁰. Цїна 15 кр.
24. **Юрий Коссован,** проба критичного розбору автобіоґ. его повістий і житеписи нап. Олек. Колесса, — У Львові. 1893 р. 99 стор. мал. 8⁰. Цїна 30 кр.
9. **Твори Карпенка-Карого.** (Мартин Боруля. Сто тисяч. Безталанна. Що було, те мохом поросло. Чабан). — У Львові, 1895 р. (кінчать ся друкувати),

Всї повисші твори можна набути в Книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. академічна ч. 8 і в Книгарнї Ставропигійській.

БУКОВИНА

з новим 1896 роком почала виходити ЩОДНЯ кромі недїль і сьвят. Доси, як звістно, появляла ся наша часопись чотири рази в тиждень з недїльним додатком; тепер БЕЗ ПІДВИСШЕНЯ ПЕРЕДПЛАТИ, будуть наші передплатники діставати „БУКОВИНУ“ ЩОДНЯ.

Передплата на „БУКОВИНУ“ в 1896 роцї виносить на цїлий рік 10 зр., на пів року 5 зр., на чверть року 2 зр., 50 кр., місячно 1 зр.

Кромі того без нїякої доплати одержать наші читателї в протягу 1896 року яко премію

ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА,

з котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тілько урядимо власну друкарню, що наступить в лютім 1896 року.

Видає тов. „Руска Рада“ в Чернївцях. Відповідає за редакцию Осип Маковей. З друкарнї Г. Чоппа.

